

Les EBAs i l'AUTOGESTIÓ en SALUT

Les Entitats de Base Associativa (EBA)

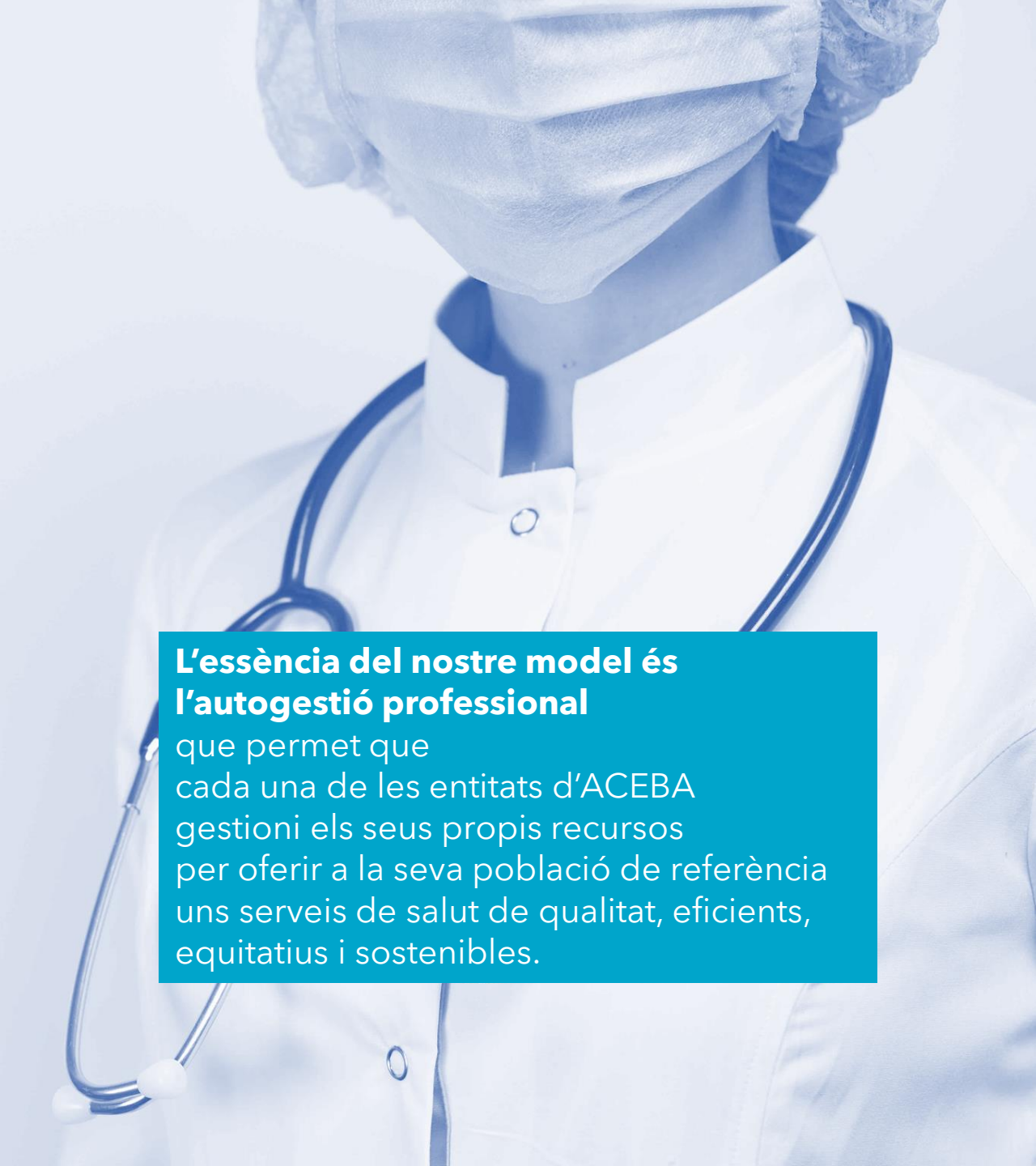
ÍNDEX

Coneixem les EBAs

- Els orígens
- Què són les EBAs
- Codi de Bon Govern d'ACEBA
- Entitats d'Economia Social
- Marc legal
- Formes jurídiques de les EBAs
- El concurs públic
- Les EBA al territori
- ACEBA, l'associació de les EBAs

Activitat de les EBAs

- Cartera de serveis
- RCA 2020
- Equips professionals 2020
- Activitat assistencial 2020
- 2020. Dades principals
- Memòria anual
- Grups de treball d'ACEBA
- Enquesta QVP-35 ACEBA
- RSC i sostenibilitat
- Publicacions sobre l'autogestió
- Revista FerSalut
- Contacte

L'essència del nostre model és l'autogestió professional

que permet que
cada una de les entitats d'ACEBA
gestioni els seus propis recursos
per oferir a la seva població de referència
uns serveis de salut de qualitat, eficients,
equitatius i sostenibles.

Coneixem les EBAs

■ Els orígens de les EBAs

Una alternativa professional a la provisió de serveis d'atenció primària finançats públicament (CatSalut).

Durant el mandat del conseller de salut Dr. Xavier Trias es va dissenyar un **projecte que permetés als professionals sanitaris convertir-se en proveïdors de serveis d'atenció primària finançats públicament**, amb l'objectiu de diversificar la provisió de serveis sanitaris i promoure el **professionalisme** i **l'autonomia de gestió**.

Marc legal

Des del Departament de Sanitat i Seguretat Social es va promoure una **reforma** de la [Llei 15/1990, de 9 de juliol, d'Ordenació Sanitària de Catalunya \(LOSC\)](#) que es va aprovar pel Parlament de Catalunya el setembre de 1995.

Lideratge

Per liderar la iniciativa la condició era deixar la plaça de funcionari o estatutari de la seguretat social amb garanties de retorn per mitja d'una excedència voluntària amb reserva temporal de plaça. El Dr. Albert Ledesma, assessor del Servei d'Atenció Primària de l'ICS, va acceptar el repte de portar endavant el projecte com a prova pilot.

La 1a EBA

Sota el lideratge del Dr. Ledesma, i amb el suport del COMB, un grup de professionals emprenedors van constituir l'entitat **Equip d'Assistència Primària Vic SLP, que va optar el mes de setembre de 1996 a l'adjudicació, per concurs públic, de la concessió per a la gestió dels serveis d'atenció primària de l'ABS Vic 2**. Així es va crear el **CAP El Remei, primer centre d'atenció primària autogestionat**.

Objectius

- Augmentar la **implicació dels professionals** en la gestió dels serveis d'atenció primària i la satisfacció dels ciutadans.
- Major **efectivitat**: Donar un millor servei, amb més qualitat i menys cost.
- En definitiva, **incrementar la capacitat de resolució de l'Atenció Primària i fer-la sostenible**, tot garantint la qualitat dels serveis prestats.

- Què són les EBAs

Les **Entitats de Base Associativa (EBA)** són empreses de professionals sanitaris integrades en el Sistema Públic de Salut per prestar els Serveis d'Atenció Primària a la població de referència.

- El model es basa en una societat de professionals de la salut, integrada per tots els estaments que constitueixen l'empresa: metges, infermeres, odontòlegs, administratius,...
- Mitjançant un concurs públic gestionen una Àrea Bàsica de Salut (ABS).
- El CatSalut és l'ens regulador que determina i fixa els objectius anuals que han d'assolir els centres. Aquests objectius els estableix el Pla de Salut per a tots els Centres d'Atenció Primària de Catalunya.

Les EBAs
són proveïdors de
serveis públics
de salut.

*Formen part de la
xarxa SISCAT
i s'adjudiquen
per concurs públic.*

Document d'interès

[Decàleg de les EBAs. 16 de juny de 2016](#)

Principals punts que recullen les bases de l'autogestió en salut, l'ADN de les EBAs.

- Codi de Bon Govern de les EBAs, eix vertebral

El juny del 2016 l'Assemblea ACEBA aprova el [Codi de Bon Govern de les EBAs](#).

Compromís i transparència

El Codi de Bon Govern d'ACEBA és el full de ruta per reforçar, preservar i assegurar els valors professionals i el compromís de les EBAs. En un exercici de transparència, posa de relleu el model de governança dels nostres centres.

Rendiment de comptes

Per assegurar el correcte compliment del Codi de Bon Govern cada entitat fa una avaluació anual i amb l'anàlisi de resultats s'implementen millores, entre les quals la modificació d'alguns indicadors per a l'avaluació dels diferents equips.

- Les EBAs, entitats d'Economia Social

Els requisits i condicions que han de complir les EBAs d'acord amb la LOSC i el Decret 309/1997 de 9 de desembre, garanteixen que l'actuació d'aquestes entitats s'adequa als principis d'Economia Social.

Les EBAs s'adeqüen plenament en la seva organització i funcionament als principis identitaris de l'Economia Social.

Documents d'interès

- [Comunicació 'Las Entidades de Base Asociativa Sanitarias \(EBAs\). Un instrumento de la Economía Social para la gestión de los servicios públicos sanitarios'](#) presentada pel Dr. Toni Iruela, director tècnic d'ACEBA i el Sr. Josep Lluís Lafarga, al XVIII Congrés Internacional d'Investigadors en Economia Social de CIRIEC-Espanya (17-18 de setembre de 2020, al Tecnocampus Mataró-Maresme).
- [Informe sobre les Entitats de Base Associativa i l'Economia Social](#) elaborat pel Sr. Josep Lluís Lafarga, advocat especialitzat en Dret Públic (febrer 2015).

- Marc legal

La **Llei 15/1990, d'Ordenació Sanitària de Catalunya (LOSC)** (DOGC núm. 1324, de 30 de juliol de 1990, pàgines 3660-73) separa clarament les funcions d'assegurador públic (finançament, compra i planificació) de les de proveïdor de serveis sanitaris.

Mitjançant aquesta llei es regula l'accés a la provisió de serveis de tots els agents sanitaris.

L'AUTOGESTIÓ pren forma mitjançant la **Llei 11/1995 de Modificació Parcial de la LOSC** aprovada pel Parlament de Catalunya el dia 29 de setembre de 1995 (DOG núm. 2116, de 18 d'octubre de 1995, pàgines 7538-40).

DECRET 309/1997, de 9 de desembre, pel qual s'estableixen els requisits d'acreditació de les **Entitats de Base Associativa** per a la gestió de centres, serveis i establiments de protecció de la salut i d'atenció sanitària i sociosanitària.

Autogestió:

Els professionals sanitaris gestionen **DIRECTAMENT** el servei, en el marc d'una entitat de la que en són propietaris (EBA).

- Formes jurídiques de les EBAs

Llei 2/2007 de 15 de març de Societats Professionals

- Com que el nostre objecte és la realització d'una activitat professional, hem de regir-nos en primer lloc per aquesta Llei, i supletòriament per les normes que regulin les formes jurídiques triades (LSC: SA,SL o no capitalistes: Cooperatives...)
- Modificació: Llei 25/2009, de 22 de desembre.
- Com a mínim la majoria (meitat més 1) del capital i dels drets de vot o la majoria del patrimoni social ha de correspondre a socis professionals.
- La majoria dels administradors o membres del Consell d'Administració han de ser socis professionals, però a l'hora de prendre decisió es requereix la majoria de vots dels socis professionals amb independència del nombre de membres concurrents.

L'autogestió potencia
**l'empoderament i
l'autoresponsabilització**
dels professionals.

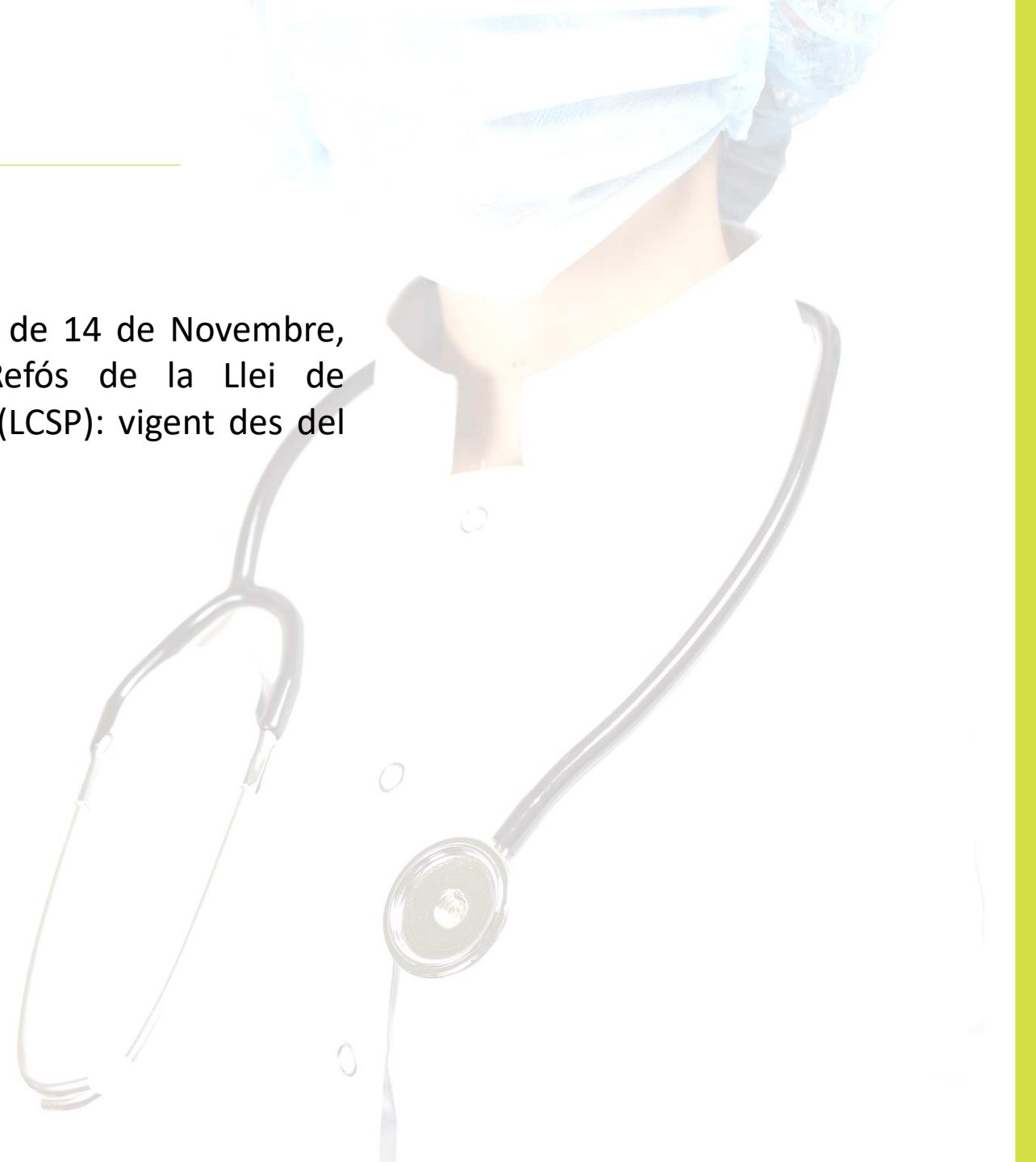
Gestionar,
buscar l'eficiència,
la millora constant,
i assumir el risc
són aspectes intrínsecs
al model EBA.

- El concurs

Concurs públic

Reial Decret Legislatiu 3/2011, de 14 de Novembre, pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei de Contractació del Sector Públic (LCSP): vigent des del 16 de desembre de 2011.

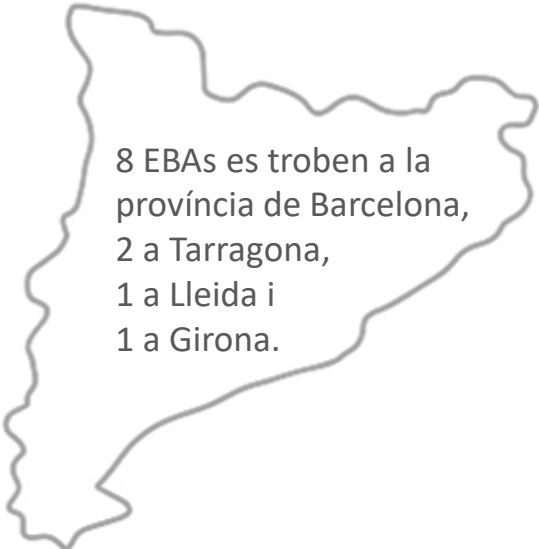
[Contractació pública](#)

▪ Les EBAs al territori

Equips associats d'ACEBA

EAP Albera Salut
EAP Alt Camp Oest
EAP Dreta de l'Eixample
EAP Muralles Salut
EAP Osona Sud-Alt Congost
EAP Poble Sec
EAP Sardonya
EAP Sarrià + EAP Vallplasa Atenció Primària
EAP Vallcarca-Sant Gervasi
EAP Vic
Pediatría dels Pirineus SCCLP

8 EBAs es troben a la
província de Barcelona,
2 a Tarragona,
1 a Lleida i
1 a Girona.

- 13 empreses de professionals.
- 12 entitats de salut.
- ACEBA, l'Associació de les EBAs.
- Més de 700 professionals de la salut.
- Cobertura sanitària a més de 250.000 habitants de Catalunya.

La primera EBA

1 d'octubre de 1996.

Obre les portes el CAP El Remei de Vic,
el 1r EAP autogestionat de Catalunya
liderat pel Dr. Albert Ledesma.

*Durant el període 2000-2004 es van crear 9 noves entitats,
amb un total d'11 Àrees Bàsiques de Salut.*

Darreres incorporacions a ACEBA.

*L'any 2013 es crea l'EBA EAP Muralles Salut (Tarragona).
La cooperativa Pediatría dels Pirineus SCCLP neix el 2009
i s'adhereix a ACEBA el 2013.*

- ACEBA, l'Associació de les EBAs

ACEBA, el paraigües de les EBA

El 15 de novembre de 2002 es crea l'Associació Catalana d'Entitats de Base Associativa (ACEBA), que integra tots els centres autogestionats en AP de Catalunya.

Objectius

- Crear un marc relacional comú per a tots les entitats associades.
- Incentivar la propagació i millora del model.
- Impulsar la relació entre professionals del sector: conèixer l'activitat dels altres centres i compartir experiències.
- Incrementar la competitivitat positiva per establir sinèrgies de millora.
- Sumar forces i realitzar accions conjuntes.
- Traçar propostes conjuntes al sistema per afrontar nous reptes.

Organització institucional.

- **La Junta directiva ACEBA,**
que es reelegix cada 3 anys.
- **L'Assemblea ACEBA.**

Assemblea ACEBA

És el màxim òrgan de govern d'ACEBA.
Està integrada per un representant de cada entitat associada.

Activitat de les EBAs

- Cartera de serveis

Serveis de finançament públic dels Equips d'Atenció Primària

- Anticoagulació oral
- Atenció i serveis comunitaris
- Atenció a la dona (ASSIR)
- Consulta de tabaquisme
- Dermatoscòpia
- Grup d'al·letament
- Infermeria
- Infiltracions
- Medicina de família
- Odontologia (servei públic)
- Pediatria
- Podologia (servei públic)
- Psiquiatria Consultor
- Psiquiatria (Grup de dol)
- Salut mental
- Serveis socials
- Suport a les Escoles (PAFES)
- Taller de fibromiàlgia
- Treball social
- Urologia

Serveis Pediàtrics de forma global a la comarques de l'Alt Urgell, Pallars Jussà, Pallars Sobirà i Alta Ribagorça. Inclou l'atenció hospitalària a la Fundació Sant Hospital de La Seu d'Urgell i l'atenció primària a les dues Àrees Bàsiques de Salut de la Comarca de l'Alt Urgell. També l'atenció hospitalària de l'Hospital Comarcal del Pallars i a les Àrees Bàsiques de Salut de Tremp, Pobla de Segur, Sort i Alta Ribagorça a Pont de Suert.

Serveis Ginecològics i Obstètrics a la comarca de l'Alt Urgell, amb l'atenció hospitalària a la Fundació Sant Hospital de La Seu d'Urgell.

- Registre Central de persones Assegurades (RCA) 2020

Prestem serveis de salut públics a la nostra població de referència, designada pel Departament de Salut (CatSalut). La cartera de serveis públics i els indicadors assistencials els determina el mateix CatSalut.

	RCA	Població atesa	
EAP Albera Salut	7.335	6.132	83,60%
EAP Alt Camp Oest	6.252	5.550	88,77%
EAP Dreta de l'Eixample	48.577	34.340	70,69%
EAP Muralles Salut	18.975	16.255	85,67%
EAP Osona Sud-Alt Congost	13.330	12.297	92,25%
EAP Poble Sec	23.844	18.002	75,50%
EAP Sardenya	19.314	15.949	82,58%
EAP Sarrià Vallvidrera Les Planes	46.364	34.646	74,73%
EAP Vallcarca-Sant Gervasi	54.419	45.157	82,98%
EAP Vic	26.019	22.673	87,14%
Pediatría dels Pirineus *	5.443		
	269.872		

* habitants de 0-14 anys

■ Els nostres equips

Atenent a les noves incorporacions Covid19,
l'any 2020 som **705 professionals** al servei de la salut.

Equips d'Atenció Primària

	Medicina de Família	Pediatría	Infermeria de pediatria	Odontologia
EAP Albera Salut	7	1	1	1
EAP Alt Camp Oest	6	1	1	3
EAP Dreta de l'Eixample	26	6	4	6
EAP Muralles Salut	11	1,5	2	1
EAP Osona Sud-Alt Congost	9	3	3	1 + 1 auxiliar
EAP Poble Sec	15	4	2	4
EAP Sardanya	14	4	3	2
EAP Sarrià Vallvidrera Les Planes	20	4	2	3
EAP Vallcarca-Sant Gervasi	33	4	3	6
EAP Vic	21	4	3	4
	162	34	24	31

Infermeria	Auxiliars infermeria/clínica	Treball social	Atenció a l'usuari/ adm.	Altres	TOTAL
6	2	1	7	2 equip neteja/manteniment	28
7	3	1	5	1 equip neteja/manteniment	28
21	2	3	20	1 informàtic, 1 higienista dental	87
11	4	1	14	4 equip neteja/manteniment	53
11	5	1	8	2 RRHH, 2 administració	43
14	2	1	12	1 Agent Compliance, 1 informàtica, 1 podologia, 9 RAE, 2 ASSIR, 3 mediadors culturals	71
10	3	1	9	5 administració, 1 informàtic, 1 estadística	53
19	5	1	18	1 higienista dental, 1 farmacèutica, 1 informàtic	75
18	5	2	20	1 informàtica, 1 comunicació, 1 farmàcia	94
16	5		14	3 llevadores (ICS), 6 ACUT, 1 podologia, 1 radiologia, 1 cardiòleg, 1 uròleg	80
123	39	12	129	56	612

- Els nostres equips

COVID-19. Nous perfils professionals

El 2020 davant la necessitat de sobredimensionar els equips per poder donar resposta a les necessitats del moment, hem incrementat un 13,19% amb noves incorporacions.

La gestió del canvi. Més mans, tots sumem

Els canvis constants, les noves incorporacions i la integració de nous rols professionals dins dels equips ha permès sumar esforços i repartir les tasques derivades de la gestió de la pandèmia.

Nous Professionals	Gestor COVID	RECO (referent Escola-COVID)	Metges de família	Infermeres	Administratius	Altres	TOTAL
EAP Albera Salut	1	1					2
EAP Alt Camp Oest	1			2	2		5
EAP Dreta de l'Eixample	2	1		3	3		9
EAP Muralles Salut	2	1	1		3		7
EAP Osona Sud-Alt Congost	2	1		2	2	7 voluntaris + 1 estudiant	15
EAP Poble Sec	1	1	1	3	3		9
EAP Sardenya	2	2			1	1 aux. Infermeria	6
EAP Sarrià Vallvidrera Les Planes	2	2	2	4	5	2 TCAI, 1 pediatra	18
EAP Vallcarca-Sant Gervasi	2	3	2	3	2	4 TCAI	16
EAP Vic	1	1		2	2		6
	15	13	6	19	23	16	93

- Activitat assistencial

Assistència i serveis de salut prestats paral·lelament a l'emergència COVID-19

Al maig de 2020 es comença a recuperar l'activitat ordinària amb programació de visites als CAP per assumptes no relacionats amb la COVID-19.

	Medicina de família	Pediatria	Odontologia	Infermeria	Infermeria pediàtrica	Treball Social	Atenció Continuada	Altres	TOTAL
EAP Alt Camp Oest	26.172	2.142	1.981	18.154		54			48.503
EAP Muralles Salut	68.654	6.001	4.159	51.167		3.203	2.426	701 Psicologia 287 Podologia	136.598
EAP Dreta de l'Eixample	46.730	6.277	1.867	26.384		1.795		926	83.979
EAP Osona Sud-Alt Congost	38.578	8.352	8.005	25.240	5.287	513	20.134		106.109
EAP Poble Sec	2.368				318	206		6245 atencions RAE especialitzada	9.137
EAP Sardanya	76.606	10.917	2.150	22.971	3.029	1.670		387 Unitat de Recerca	117.730
EAP Sarrià Vallvidrera Les Planes									165.294
EAP Vallcarca-Sant Gervasi	172.326	19.520	2.075	75.514	7.934	4.481		1.456 Salut mental	283.306
EAP Vic	73.044	14.608		51.422	7.012			1.681 Especialitzada+ECOS 357 Podologia	148.074
									1.098.730

NOTA: En diferents centres l'impacte assistencial de la COVID no ha permès poder diferenciar l'activitat COVID de la que era COVID. D'aquí que les dades sobre el global d'activitat assistencial 2020 són incompletes i merament orientatives.

- 2020. Principals dades d'interès

- **RCA.** Població de referencia designada pel CatSalut: prestem serveis de salut a més de 250.000 habitants de Catalunya.
- **Equips pluridisciplinars:** més de 700 professionals al servei de la salut de les persones.
- **Prescripció farmacèutica:** en el rànking de despesa farmacèutica les EBAs estan per sobre de la mitjana de Catalunya

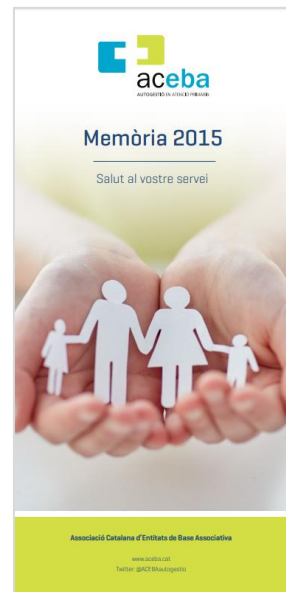
Rànking 2020. Total EBAs: 69,69 / Total Catalunya (371 EAPs): 50

- **Formació:** Més de 500 activitats de formació contínua cada any.
- **Participació activa a jornades i congressos del sector** amb experiències, pòsters i comunicacions.
- **Jornades anuals ACEBA**, liderades per una de les EBAs i coorganitzades amb l'Associació.
- **Docència:** Formació i pràctiques a més de 200 futurs professionals, metges i infermeres, de formació pregrau, postgrau i cicles formatius.
- **Centres acreditats per la formació de residents** de Medicina Familiar i Comunitària i Infermeria Familiar i Comunitària. Actualment 6 EBAs són centres adscrits a la Unitat Docent UDACEBA especialistes en la formació MIR i IIR. També 2 consultoris rurals acreditats pel Ministeri.
- **Recerca i investigació:** participació en més de 50 estudis multicèntrics i assajos clínics, propis i/o amb la indústria farmacèutica.
- **Publicacions:** més de 40 publicacions anuals, algunes de les quals en revistes de gran impacte.
- **Innovació i Lideratge.** Capacitat de gestió, adequació i adaptació constant dels equips, implementació TIC, capdavaners en nous projectes.

- Recull de fets i xifres de les EBAs

Memòria anual d'ACEBA

- Grups de treball

INDICADORS ACEBA

Iniciativa endegada el 2018. El grup centra la seva tasca en els indicadors clínics-assistencials (activitat, resultats, processos, proves complementàries, derivacions, resultats en salut).

INFERMERIA

Es crea el 2018. Té per objectius treballar coordinadament en equip, compartint bones pràctiques i metodologies de treball, donar visibilitat a la tasca de les infermeres i infermers i potenciar i millorar el paper de la infermeria a l'Atenció Primària.

RDI ACEBA

L'any 2019 s'inicia el grup de Recerca i Innovació d'ACEBA (RDI ACEBA) amb l'objectiu de promocionar la innovació i la recerca al Sistema de Salut i Social, amb lideratge, al servei dels ciutadans i dels professionals que els atensem, augmentant la generació i transferència de coneixement en benefici de la societat.

RSC ACEBA

El 2018 es crea el grup de treball de Responsabilitat Social d'ACEBA, que té per objectiu compartir bones pràctiques en aquest àmbit, millorar la comunicació i transparència de les polítiques de Responsabilitat Social de les EBAs i impulsar línies de treball compartit entre els equips.

- Qualitat de vida dels professionals d'ACEBA

Enquesta anual QVP-35 ACEBA

Objectiu: avaluar la qualitat de vida dels treballadors i professionals de les entitats d'ACEBA.

Mètode: enquesta anònima oberta durant un mes a tots els professionals de les EBAs, en la qual es registra informació sociodemogràfica, el qüestionari de qualitat de vida professional QVP-35 i altres qüestions d'interès estratègic per ACEBA. L'anàlisi de les dades es fa pel conjunt global d'ACEBA.

Iniciativa endegada el 2019 pel grup de RSC d'ACEBA per conèixer el grau de satisfacció dels professionals de les EBAs.

Es repeteix anualment incorporant millores i adaptacions segons la situació del moment.

El model d'autogestió dona resultats globalment molt satisfactoris. En base a aquests resultats s'adapten polítiques de millora oportunes.

Dimensions analitzades	2019 Puntuació mitjana	2020 Puntuació mitjana	2021 Puntuació mitjana
QVP-34	7,3 (DE 1,78)	6,81 (DE 1,87)	7,03 (DE 1,92)
Recolzament directiu	7,2 (DE 1,4)	6,93 (DE 1,58)	7,23 (DE 1,43)
Càrrega de treball	5,7 (DE 2,3)	6,20 (DE 1,33)	6,04 (DE 1,34)
Motivació intrínseca	8,5 (DE 0,9)	8,37 (DE 0,99)	8,41 (DE 0,95)

Els anys 2021 i 2022, malgrat els efectes de la pandèmia de la COVID-19 els resultats demostren que els professionals de les EBAs tenen un elevat grau de resiliència i mostren una gran implicació i satisfacció al seu lloc de treball.

- RSE i sostenibilitat

Responsables amb la nostra gent, amb l'entorn, amb el món.

La responsabilitat social s'ha integrat en la cultura empresarial i les línies estratègiques de les nostres entitats de salut, formant part de manera transversal de tots els processos, metodologies de treball i dinàmiques d'equip.

Els nostres eixos i línies d'actuació es fonamenten en els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) fixats per les Nacions Unides: 17 objectius per transformar el món.

- Governança ètica i transparent.
- Sostenibilitat econòmica.
- Benestar i Salut per a totes les persones.
- Igualtat de gènere.
- Cura del professional i vetllar per l'excel·lència.
- Oberts a la comunitat, participació ciutadana.
- Aliances.
- Compromís mediambiental, salut planetària.

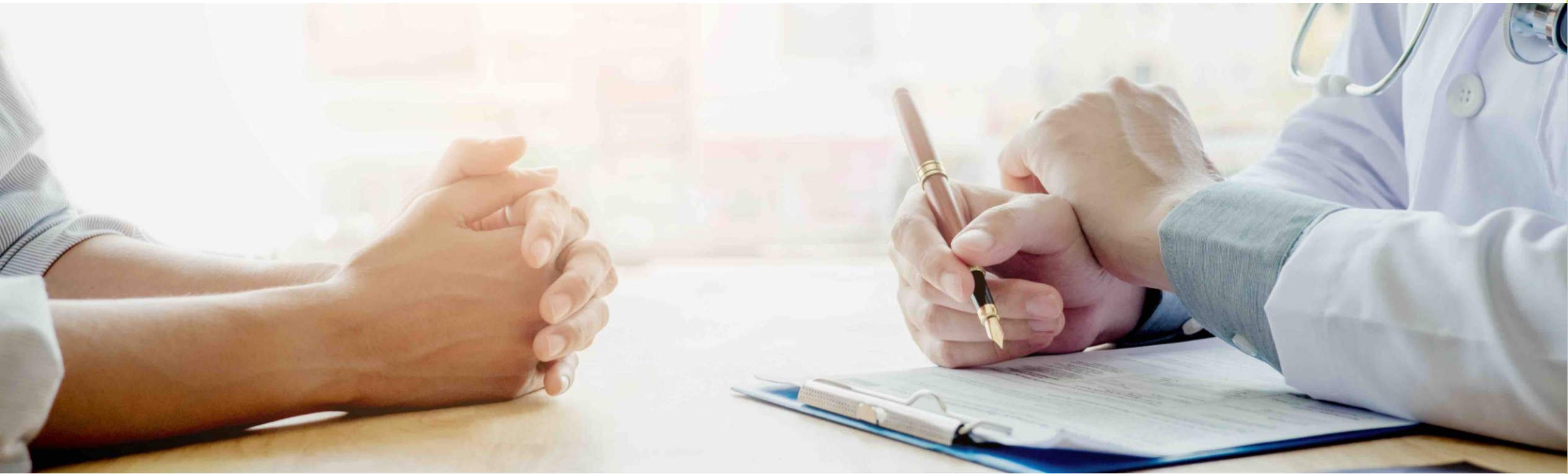

- Publicacions sobre l'autogestió en salut

Recull d'articles d'interès publicats en diferents mitjans i entitats del sector sobre les EBA i l'autogestió en salut.

[Més de 50 publicacions](#)

- FerSalut, la revista d'ACEBA

Fer Salut és una publicació de divulgació en salut, gratuïta i de periodicitat bimensual, dirigida a tota la població. Participada per totes les EBAs, té l'objectiu de promoure bons hàbits i consells de salut i empoderar les persones vers la seva salut.

Proporciona
informació de qualitat
per contribuir a
l'educació en salut
i la conscienciació
de totes les persones
sobre la importància
de cuidar-se.

ferSalut.cat

informació
en salut

a un clic

Llegeix la revista digital

Entrevistes al
canal de FerSalut

- Contacte

Staff tècnic ACEBA

Direcció Tècnica

Dr. Toni Iruela
airuela@ebavallcarca.cat

Secretaria

Òscar Autet
oautet@eapvic.org

Comunicació

Laura Aranalde
laranalde@aceba.cat

Associació Catalana d'Entitats de Base Associativa

Passatge Pla del Remei 10-12

08500 Vic

93 883 34 43

www.aceba.cat

@ACEBAautogestio

Gràcies!

Les EBAs i l'AUTOGESTIÓ en SALUT

Abril 2022
